



ARCHITECTUUR WANDELING

Stad van de Zon

WANDELROUTE MET KAART



www.ontdekdijkenwaard.nl



Welkom in de Stad van de Zon

Aan de zuidzijde van Heerhugowaard, grenzend aan Alkmaar en de Schermer, ligt een woongebied met circa 3.000 woningen en een breed aanbod aan voorzieningen. Het hart van dit gebied vormt de wijk Stad van de Zon, die inmiddels is uitgegroeid tot een buurt met zo'n 1.600 woningen. Deze bijzondere wijk is ontworpen met het doel CO₂-emissieneutraal te zijn.

Emissieneutraal

Emissieneutraal wil onder meer zeggen dat er net zoveel duurzame energie wordt opgewekt als dat er aan CO₂ wordt uitgestoten. Dit wordt bereikt door de toepassing van 2,45 MegaWatt aan zonnepanelen (in totaal meer dan 40.000 stuks), het bouwen van energiezuinige woningen, het plaatsen van drie windtur-

bines aan de rand van de wijk en de aanplant van bomen in het Huygendijkbos, onderdeel van het recreatiegebied Park van Luna. Stad van de Zon is ingebed in dit recreatiegebied. Park van Luna is ruim 170 hectare groot. Het bestaat uit bos, ecologische zones en circa 75 hectare water met een kwaliteit die geschikt is om in te zwemmen.

Totstandkoming van de wijk

In 2003 begon het grootschalige grondverzet voor zowel de wijk als het recreatiegebied, wat leidde tot grote veranderingen in het landschap van Heerhugowaard-Zuid. Begin 2004 startte de woningbouw. De laatste woningen zijn rond 2012 opgeleverd. Het recreatiegebied Park van Luna werd in 2007 voltooid.

Geestelijk vader

Geestelijk vader van Stad van de Zon is Ashok Bhalotra van stedenbouwkundig bureau KuiperCompagnons uit Rotterdam.

De zon als inspiratiebron

Inspiratiebron bij zowel de verkaveling als bij de architectuur van de woningen is de zon. Door de verdraaiing van het vierkant naar een noord-zuidoriëntatie ontstond voor veel delen een zon-gerichte verkaveling en waren de mogelijkheden voor toepassing van zonnepanelen maximaal. De verdraaiing is ook een stedenbouwkundig gebaar van Bhalotra geweest om een bijzondere afronding van de stad Heerhugowaard aan de zuidkant te realiseren. Bhalotra heeft in zijn eigen woorden "het vierkant ontvoerd uit het kwadrant van de polder".

Autoluwe woonwijk

Veel woonstraten zijn autovrij door gebruik te maken van parkeren in speciale binnengebieden of op achtererven. De autovrije woonstraten zijn ingericht met veel groen en speciale bestrating. Hiermee is op deze plekken een ander soort woonmilieu ontstaan.

Voorzieningen

Stad van de Zon heeft haar eigen voorzieningen waardoor het een erg aantrekkelijke en leefbare wijk is om in te wonen. Er zijn basisscholen en kinderdagverblijven, winkels, horeca, medische voorzieningen en Wijkcentrum de Zon. In het stedelijk gebied van Heerhugowaard-Zuid bevinden zich het sportcomplex De Wending en sporthal Heerhugowaard-Zuid. In het Park van Luna zijn voorzieningen te vinden als SKEEF voor een geweldige waterski-, wakeboard- en smaakervaring en evenementencentrum FG Live. Verder biedt het Park van Luna vele routes en paden om te wandelen, fietsen, skeeleren, skaten en mountainbiken. Het vele water biedt de mogelijkheden om te gaan zwemmen, windsurfen en kanoën.

Ashok Bhalotra (1943-2022) genoot zijn opleiding tot architect in India en kwam via Parijs in 1971 terecht bij het stedenbouwkundige bureau Kuiper Compagnons in Rotterdam. Hij ontwierp voor dit bureau de wijken Zuidwijk/Huygenhoek en de Stad van de Zon, maar hij werd vooral bekend door zijn ontwerp van de Amersfoortse wijk Kattenbroek. Hij ontwikkelde een soort verhalende stedenbouw en gebruikte thema's als reizen en thuiskomen om de architecten bij hun vormgeving van de woningen te inspireren. Hij vond het belangrijk dat verschillende groepen mensen zich mengden en een geheel werden. De wijk moest daarop ingericht worden.

1 De beschrijving van de wandeling begint bij het Brandpunt, het centrumgebied van de wijk. De **basisschool Reflector** ⁰¹ en het **kinderdagverblijf de Komeet** ⁰² zijn ontworpen door Atelier Dutch uit Almere. De basisschool is de permanente school in Stad van de Zon met 20 klaslokalen en verdiept aangelegde speellokale die bij de aula getrokken kunnen worden om zo een grote ruimte te creëren voor bijzondere activiteiten.

Hier is ook **voorzieningengebouw de Mediaan** ⁰³ gerealiseerd met een wijkcentrum, dagactiviteitencentrum, een gezondheidscentrum met o.a. een huisartsenpost, fysiotherapie, apotheek, etc. Wijkcentrum de Zon heeft een eigen brasserie en wordt ook wel de huiskamer van de Stad van de Zon genoemd. In de bovenste 3 verdiepingen van de Mediaan zijn sociale huurappartementen gerealiseerd, grotendeels bedoeld voor ouderen met een indicatie verzorgingshuis. In het kader van begeleid wonen is een aantal van deze woningen bestemd voor mensen met een beperking. Ook dit gebouw is ontworpen door Atelier Dutch uit Almere. Door zijn ligging en architectuur neemt het gebouw in het centrumgebied



Basisschool Reflector



Appartemententoren met Vomar voordeelmarkt

een prominente plaats in. Ook bevindt zich in in het centrumgebied een **supermarkt** ⁰⁴ en kleinschalige detailhandel in de plint van het gebouw en daarboven een **appartemententoren** ⁰⁵ van 38 meter hoog die als landmark fungeert. Den Heijer Architecten uit Haarlem tekende voor dit ontwerp.

2 Om het karakter van de **Middenweg** zoveel als mogelijk te behouden zijn er zogenaamde Middenwegvilla's of boerderijwoningen aan weerszijden van de Middenweg gerealiseerd. Deze woningen zijn ontworpen door Jacques Prins van Inbo Architecten uit Rijswijk en Alexander Nowotny van Nowotny Architecten uit Rotterdam. De woningen refereren met hun stijl aan vroegere jaren, zowel in verschijningsvorm als in



Kinderdagverblijf de Komeet

detaillering. In dit gebied, aan de Zonnegloren, staat de **basisschool Atalanta**, ⁰⁶ waar ook een kinderdagverblijf in is gehuisvest. Deze basisschool heeft geen permanent karakter. Bij het ontwerp van deze school is er rekening mee gehouden dat als ze haar functie na de kinderiepik zal verliezen er appartementen of kleinschalige kantoren in gemaakt kunnen worden, zodat ook daarna het beeld van de buurt ongestoord zal blijven. Het "vlinderontwerp" is gemaakt door architect Jim Lubach uit Heerhugowaard.

3 In de noordwest-hoek bevinden zich de al eerder genoemde Middenwegvilla's. De starterswoningen, woningen in het middensegment en het **appartementengebouw Cassini** ⁰⁷ zijn ontworpen door Boparai Associates Architecten uit Amsterdam. De architecten van de woningen aan de buitenzijde van het Carré hebben allen de opgave van supervisor Bhalotra meegekregen om een drielaags ontwerp te maken, zodat er een echt front zou ontstaan. Architecte Neelu Boparai heeft in de gevels van deze woningen een Indiaas weefpatroon verwerkt, waarmee zij uitdrukking heeft gegeven aan de relatie met de zon. Ook heeft zij de neggen van de raampartijen



van deze woningen voorzien van een veelvoud aan frisse kleuren, hetgeen vooral opvalt bij een zijaanblik van de gebouwen. Ook de **eilandwoningen** ⁰⁸ aan de noordoever van het Carré, zijn ontworpen door Boparai Associates Architecten. Deze woningen zijn gerealiseerd als 'energie 0 woningen', hetgeen betekent dat deze woningen voorzien in hun eigen energievoorziening door middel van een individuele warmtepomp en PV-zonnepanelen. De woningen zijn daarnaast wel aangesloten op de nutsvoorzieningen van de wijk. Hier bevindt zich ook een van de twee ontsluitingen voor alle verkeer van deze wijk. De twee-onder-een-kap eilandwoningen, de zogenoemde Satellietwoningen zijn ontworpen door Bureau KuiperCompagnons uit Rotterdam.

Aan de overkant van het water staat **evenementencentrum FG Live** aan het Strand van Luna, ontworpen door architectenbureau Schulte en Van Dijk uit Almere.



4 Van het Noorderlicht naar het Zuiderlicht, over de Middenweg met rechts de **Satellietwoningen** ⁰⁹ in het water en aan de andere zijde de **Zuidrandwoningen** ¹⁰. Deze woningen onderscheiden zich door accentverschillen in de gevels en beslaan een groot deel van het Zuiderlicht. Ze zijn ontworpen door Bureau KuiperCompagnons uit Rotterdam. De vrijstaande woningen aan de Hemelboog Buiten zijn een ontwerp van Jacques Prins van Inbo Architecten uit Rijswijk. Het ontwerp van de **trapgevelhuizen** ¹¹ aan de Hemelboog Binnen is weer van Bureau KuiperCompagnons. Over het water, aan de andere zijde van de Oosttangent, is er zicht op het multifunctioneel sportcentrum My Healthclub. Ontwerp: Sander Douma Architecten uit Stompnetoren.

5 Aan beide zijde van dit deel van de Keerkring bevinden zich verschillende **woningtypen-in-rij**, zowel huur- en koopwoningen, als woningen in het middensegment. Hier wordt in het kader van begeleid wonen een aantal van deze woningen bewoond door mensen met een beperking. Duidelijk is de zongerichte verkaveling te zien en de vele zonnepanelen op de daken, pal op



het zuiden. Deze woningen zijn ontworpen door architect René van der Maten van A&I Architecten uit Uithoorn.

Het speelterrein aan de Hemelboog Binnen is met kinderpacticatie ontwikkeld tot een speelomgeving waarin "avontuurlijk spelen" tot uiting komt. Het ontwerp is van landschapsarchitect Berrie van Elderen en industrieel ontwerpster Carmela Bogman. De bouw van de woningen die het gebied tussen Hemelboog Binnen en Hemelboog Buiten gaan vullen is eind 2009 gestart. Hier zijn woningen-in-rij vanaf de Corona tot aan de Atmosfeer gerealiseerd en vanaf daar twee-onder-eenkapwoningen richting het Zuiderlicht.

6 De **Havenfrontwoningen** ¹² aan de Meridiaan onderscheiden zich door een gevarieerd gevelbeeld. De grotere verdiepingshoogte van de begane grond van deze woningen maken ze geschikt voor kleine nijverheidsactivi-



teiten aan huis. De Havenfrontwoningen zijn ontworpen door Van den Oever-Zaaier & Partners uit Amsterdam. De Meridiaan is een autovrije straat met een breed profiel dat ruimte geeft aan fietsers en aan wandelaars. Het vormt de verbinding tussen het centrale plein het Brandpunt en de zuidoever van het Carré aan het Zuiderlicht.

Aan het einde van de Meridiaan aan het Zuiderlicht is een zonnewijzer gerealiseerd in het straatwerk aan het water. Door op de juiste maandaanduiding te gaan staan vormt men zelf de wijzer die bij zonnig weer schaduw geeft op de juiste tijd van dat moment. Het water langs de Meridiaan staat in open verbinding met het water om de Stad van de Zon en is van een natuurlijke schone kwaliteit. Langs de verlaagde kade zijn trappetjes en bolders gemaakt, waardoor het makkelijk is gemaakt om een bootje aan te leggen. Alle bruggen en vaarduikers in dit deel van het plan zijn op doorvaart- en doorschaatshoogte gemaakt.

Aan de andere zijde van het water staan zogenoemde **pakhuiswoningen** ¹³ met de gevel veelal direct aan het water. Aan de meeste van deze woningen "hangen" balkons als kleine steigers boven het water. Dit gedeelte van de wijk verbeeldt



de nieuwe stad en gracht tegenover de oude grachtenstad (Alkmaar). Deze woningen zijn ontworpen door Roy Gelders Architecten uit Amsterdam.

In het gebied in de zuid-oosthoek van het plan ligt de Dijk van Kyoto, de hoofdontsluiting van deze wijk, geschikt voor alle verkeer. Hof van Ra kenmerkt zich door **woningen-in-rij**, waarvan de middenwoningen worden verhuurd en de hoeken uit koopwoningen bestaan. Ook hier weer een voorbeeld van een zongegerichte verkaveling. Deze woningen zijn ontworpen door Van den Oever-Zaaier & Partners uit Amsterdam. Daarachter staan de drie appartementengebouwen met huur- en koopgarantwoningen van Woningstichting Woonwaard. Architectenbureau FKG tekende voor het ontwerp van deze appartementengebouwen. Roy Gelders Architecten tekende voor de beide appartementengebouwen aan de Hemelboog Binnen, die inspelen op de gebogen lijn die Bhalotra vanaf het



allereerste ontwerp in het plan had ingetekend.

7 In het noordoosten van het plan bevindt zich een menging van koop- en huurappartementen, starterswoningen, woningen in het middensegment en vrijstaande woningbouw. Het appartementengebouw Orion aan het begin van de Dampkring is ontworpen door Boparai Associates Architecten uit Amsterdam. Duidelijk zichtbaar zijn de rijen zonnepanelen op het dak. Na de bocht rechts het eiland **Bastion**, **14** als vooruitgeschoven post van Stad van de Zon met 17 torenwoningen en het appartementengebouw de Burcht van Bureau KuiperCompagnons uit Rotterdam.

Het appartementengebouw De Wintertuin aan de linkerkzijde en de woningen-in-rij zijn ook ontworpen door Boparai Associates Architecten. Rechts de Satellietwoningen van Bureau KuiperCompagnons en aan de overkant het project dat als werknaam **de Pieren**, **15** had, welke met de door vuurtorens geïnspireerde torenwoningen aan de uiteinden in het water steken. Ontwerp: Rob van Dijk van 19 Het Atelier Architecten uit Zwolle. Op de hoek van



De Pieren



Woning met 4 woonlagen

de Dampkring staat een bijzondere **woning met 4 woonlagen**, **16**. Boparai Associates heeft met deze woning de noord-oost hoek van het Carré een duidelijk zichtbaar accent gegeven. Verderop na de volgende bocht staan de al eerder genoemde eilandwoningen van Boparai Associates Architecten.

Wandelend langs de **Corona**, **17** met rechts vrijstaande woningen van Jacques Prins van Inbo Architecten uit Rijswijk en links woningbouw ontworpen door Boparai Associates Architecten uit Amsterdam, eindigt de architectuurwandeling weer in het Brandpunt van Stad van de Zon.



Vrijstaande woningen langs de Corona

ROUTEKAART



- 01 Basisschool Reflector
- 02 Kinderdagverblijf de Komeet
- 03 Voorzieningsgebouw de Mediaan
- 04 Vomar voordeelmarkt
- 05 Appartemententoren
- 06 Basisschool Atalanta
- 07 Appartementengebouw Cassini
- 08 Eilandwoningen
- 09 Satellietwoningen

- 10 Zuidrandwoningen
- 11 Trapgevelhuizen
- 12 Havenfrontwoningen
- 13 Pakhuiswoningen
- 14 Bastion
- 15 De Pieren
- 16 Woning met 4 woonlagen
- 17 Corona



In Dijk en Waard is van alles te zien en te beleven

Wandel- en fietstochten



Vaarroutes en rondvaarten



Kunst en cultuur



Winkelen en horeca

